

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod solus Deus sic operatur creationem rerum sicut iustificationem
mentis. K

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Sicut parentes non dicuntur creatores filiorum nec agricultores frugum: ita nec boni angeli nec mali, et si per eorum ministerium fiant creaturae. I

Sicut ergo nec parentes dicim⁹ creatores hominum, nec agricultores frugum, quāuis eorum extrinsec⁹ adhibitis motib⁹ ad ista creanda Dei virtus interius operetur: ita non solum malos, sed nec bonos angelos fas est putare creatores. Sed pro subtilitate sui sensus corporis semina istarum rerū nobis occultiora nouerunt, & ea per congruas tēperationes elemētorum latentes spargunt: atq⁹ ita & gignendarum rerum & accelerandorum incremētorum præbent occasiones. Sed nec boni hēc, nisi quantum De⁹ iubet, nec mali hēc iniuste faciunt: nisi quantum iuste ipse permittit: Nam iniqui malitia voluntatem suam habent iniustum: potestatem autem non nisi iuste accipit siue ad suam pœnam, siue ad aliorum: vel pœnam malorum, vel laudem bonorum.

Sicut iustificationem mentis, ita creationem rerum solus Deus operatur: licet creatura extrinsecus seruat. K

Sicut ergo mentem nostram iustificando formare non potest nisi Deus, prædicare autē extrinsecus euangeliū etiam homines possunt, nō solum boni per veritatē, sed etiam mali per occasiōnē: ita creationem rerum visibilium Deus interius operatur. Exteriores autem operationes atq⁹ cōtēplationes siue occasiones ab angelis tam bonis q̄ malis, vel etiam ab hominibus adhibētur. Sed hēc ab hominibus tanto difficilius adhibentur, quātum eis desunt ad sensu⁹ subtilitates, & corporum mobilitates in membris terrenis & pigris. Vnde qualibuscunq⁹ angelis vicinas causas ab elemētis cōtrahere, quanto facilē est, tanto mirabilē modi. Ilores in huiusmodi operibus eorum existunt celeritates: sed nō est creator nisi q̄ principaliter ista for-

Ibid. con-
tinuo Aug.
Ibid. con-
tinuo.

Ibid. paulo
infer. eo-
dem c. 7.
Lib. 3. de tri-
nit. cap. 9.

Aug. cap. 9.
eiusdē lib. 3.
ad medium.

format: nec quisquam hoc potest, nisi unus creator
 Deus. Aliud est n. ex intimo ac summo causarum Cap. 9. sive
 cardine condere ac ministrare creaturam; qd fa- dem i. 3.
 cit solus creator Deus. Aliud autem pro distribu- de Trin. in
 tis ab illo viribus ac facultatibus aliquam opera- princ.
 tionem forinsecus admouere: vt tunc vel tunc, sic
 vel sic, exeat quod creatur. Ita quippe originaliter & primordialiter in quadam textura elementorum cuncta iam creata sunt, sed acceptis opportunitatibus postea prodeunt.

Quod angeli mali multa possunt per natura vigorem, quae non possunt propter Dei vel bonorum angelorum prohibitionem id est, quia non permittuntur. L.

Illud quoq; sciendum est, qd angeli mali quendam possunt per natura subtilitatem, quae tamen non possent propter Dei vel bonorum angelorum prohibitionem, id est, quia non permittuntur illa facere a Deo, vel ab angelis bonis: possent vtiq; factisse cinifes, qui ranas serpentesq; fecerunt. Quendam vero non possunt facere, etiam si permittantur ab angelis superioribus: qd non permittit Deus. Cap. 9. in Vnde Aug. in lib. 3. de Trinit. Ex ineffabili potestate tu Dei sit, vt qd possent mali angeli, si permitterentur. Quare notatur, ideo non possunt, quia non permittuntur. Necq; potuerunt h. occurrit alia ratio, cur non poterant facere cini produce fes, qui ranas serpentesq; fecerunt, nisi quia maior cinifes que aderat dominatio prohibentis Dei per Spiritum sanctum: quod etiam magi confessi sunt, dicentes: serpentes fecerunt. Digitus Dei est hic. Quid autem per naturam possint, nec tam possint propter prohibitionem: & quid per ipsius natura suae conditionem facere non sinatur, homini explorare difficile est, imo impossibile. Nouimus hominem posse ambulare, & neque hoc posse si non permittatur: volare autem non posse, etiam si permittatur. Sic & illi angeli quendam possunt facere si permittatur ab angelis potentiorib; ex imperio Dei: quendam vero non possunt etiam

X 2 si ab